

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege privind repararea
de către stat a prejudiciului cauzat în urma încălcării
termenului rezonabil în procesul de judecare a cauzelor
sau de executare a hotărîrilor instanțelor judecătorești**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă spre examinare Parlamentului proiectul de lege privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat în urma încălcării termenului rezonabil în procesul de judecare a cauzelor sau de executare a hotărîrilor instanțelor judecătorești.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Alexandru Tănase

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Vizează:

Secretarul general al Guvernului

Victor BODIU

Aprobată în ședința Guvernului
din

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE
privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat în urma
încălării termenului rezonabil în procesul de judecare a cauzelor
sau de executare a hotărîrilor instanțelor judecătorești

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Scopul legii

(1) Scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrilor instanțelor judecătorești.

(2) Aplicarea și interpretarea termenilor prezentei legi se face prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Articolul 2. Dreptul la repararea prejudiciului cauzat în urma încălării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești

(1) Orice persoană fizică sau juridică care consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se poate adresa, cu o cerere, în instanța de judecată pentru repararea prejudiciului cauzat în urma acestei încălării, în condițiile prevăzute de prezenta lege și legislația procesuală civilă.

(2) Repararea prejudiciul cauzat în urma încălării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptului la executarea hotărîrii judecătorești în termen rezonabil are loc doar în măsura în care această încălcare a avut loc din cauze care nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (în continuare - reclamant).

(3) Prejudiciul pentru încălcare termenului rezonabil la judecarea cauzei sau la executarea hotărîrii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

(4) Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcare termenului rezonabil în procesul de judecare a cauzei sau de executare a hotărîrii instanței judecătorești se repară de către stat. Compensarea prejudiciului se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

(5) Statul, după repararea prejudiciului cauzat prin încălcare dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptului la executarea hotărîrii judecătorești în termen rezonabil, are drept de regres față de persoana vinovată.

(6) Mărimea compensației pentru încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil se stabilește de instanța judecătorească în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei, precum și reieșind din pretențiile invocate de reclamant, complexitatea cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, comportamentul reclamantului, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, durata încălcării și importanța procesului pentru reclamant.

(7) Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Articolul 3. Intentarea acțiunii de reparare a prejudiciului cauzat în urma încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești

(1) Cererea de chemare în judecată privind constatarea încălcării termenului rezonabil la judecarea cauzei sau la executarea hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (în continuare – cererea de chemare în judecată) se depune conform regulilor de competență jurisdicțională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova și se examinează de un alt complet de judecată decât cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea.

(2) Cererea de chemare în judecată, în cauzele în care se pretinde încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei, poate fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau în decurs de 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală sau a actului judecătoresc de dispoziție.

(3) Cererea de chemare în judecată, în cauzele în care se pretinde încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești, poate fi depusă în cursul executării actului judecătoresc irevocabil, fie în decurs de 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

Articolul 4. Examinarea pricinii și sarcina probațiunii

(1) Sarcina probațiunii privind lipsa încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei sau de executare a hotărârii instanței judecătorești și lipsa suportării prejudiciului moral îi revine Ministerului Justiției, iar reclamantului îi revine sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și a costurilor și cheltuielilor de judecată.

(2) Instanța de judecată care examinează în fond cauza, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc sau autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, a dosarului sau a copieii dosarului.

(3) Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, al reprezentantului autorității implicate în proces, al executorului judecătoresc și al reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, cu indicarea termenelor de realizare și motivarea acestora;

după caz, date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.

(4) Cererea de chemare în judecată se examinează de instanța judecătorească sesizată în cel mult 3 luni de la depunerea cererii în judecată.

(5) Categoriile de litigii menționate se examinează de către instanța de judecată în conformitate cu normele stabilite de legislația procesuală civilă, ținând cont de particularitățile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 5. Hotărîrea instanței de judecată

(1) Instanța de judecată, în urma constatării încălcării termenului rezonabil în procesul de judecare a cauzei sau de executare a hotărîrii instanței judecătorești, decide asupra chestiunii privind acordarea unei satisfacții echitabile din bugetul de stat, în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și cheltuielilor de judecată.

(2) Instanța de judecată, la constatarea încălcării dreptului persoanei la judecarea cauzei într-un termen rezonabil sau dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii instanței judecătorești, poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului constituie în sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciu moral.

Articolul 6. Executarea hotărîrii instanței de judecată

(1) Hotărîrea instanței de judecată privind constatarea încălcării termenului rezonabil la judecarea cauzei sau la executarea hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare se execută după ce devine irevocabilă, în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Instanța de judecată, din oficiu, prezintă titlul executoriu spre executare și informează părțile despre acest fapt.

Articolul 7. Dispoziții finale și tranzitorii

Persoanele care au depus cereri la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu pretinsa încălcare a drepturilor lor prevăzute de prezenta lege și garantate de Convenția Europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale și în privința cărora Curtea nu a decis asupra admisibilității și fondului cauzei, se pot adresa în instanța de judecată în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi cu o cerere de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii instanței de judecată, în modul prevăzut de prezenta lege și de legislația procesuală în vigoare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI